

СТУДЕНТСКО

БРОЈ 4, ДЕКЕМВРИ 2012

Студентите измамени
за работа во странство
Дел од студентите кои аплицирале за
работа во странство измамени од страна
на некои агенции

Васил Хаџиманов
Искусството од „Беркли“ сакам да
го пренесам во Штип

Европски дестинации за неверојатен
пречек на Нова Година
Во овој број ви претставуваме европски дестинации
каде би можеле да ја дочекате новата година

Кои се настаните што ја одбележаа
2012 година

Кампус 2	Природни и технички науки	Машински факултет
	Информатика	Електротехнички факултет
	Земјоделски факултет	Технолошко-технички факултет
Кампус 3	Медицински науки	
Кампус 4	Економски факултет	Образовни науки
	Правен факултет	Филолошки факултет
	Турнави и бизнис логистика	Музичка уметност

Главен и одговорен уредник:
М-р Игор Стојанов

Заменици на главниот и одговорен уредник:
Ненад Мицов

Помошник на главниот и одговорен уредник:
Иван Дуковски

Новинари:
Адријана Митевска, Ана Максимова
Ангелчо Захаријев, Бисера Срцева
Горан Наковски, Душица Тренева
Емилија Јовановска, Јане Мамучевски
Јанка Стефанова, Марија Димитрова
Марија Спасова, Ронета Пеева
Маринела Серафимова,
Наталија Спасова, Сања Горгиева
Петар Трбојевиќ, Симона Јованова

Графички уредник:
Александар Максимов
Центар за односи со јавноста, УГД

Печати: „Лидеа Принт“ - Штип
Поддржано од
Студентскиот парламент при УГД

УВОДНИК

Студентите практикуваат новинарство

Пред вас е најновиот број на студентскиот весник „Студентско Ехо“ кој излегува на крајот на 2012 година и кој има за цел да го привлече вашето внимание, да ве информира и едуцира.

Весникот е значаен и од аспект што во него се вклучи и најновата генерација на студенти по новинарство при Универзитетот „Гоце Делчев“, генерација која заедно со своите колеги од повисоките години даде придонес во излегувањето на четвртиот број на студентскиот весник.

Студентите покрај во овој печатен медиум се вклучуваат во работата на сите медиуми преку кој Универзитетот „Гоце Делчев“ и студентската организација „Студентски парламент на УГД“ ја информираат јавноста во градот и државата. Соработката меѓу Универзитетот, Студентскиот парламент и медиумите на УГД станува се поинтензива и плодна. Секоја студиска година соработката продолжува со низа проекти меѓу кои е и овој весник.

Студентскиот парламент несекичко го поддржува излегувањето на овој весник, а исто така и активно се вклучува во активностите на Универзитетското радио УГД ФМ.

Ние студентите по новинарство и годинава ја имаме уникатната можност да го практикуваме новинарството на дневна основа, а вие читателите да го кажете вашето мислење за тоа.

Редакцијата годинава е отворена за соработка и со останатите студенти при УГД, па ги повикавме и да земат активно учество. Голем дел од студенти и од другите факултети се вклучија во подготовката на овој број на весникот. Ги охрабруваме и во иднина да бидат дел од работата на студентскиот весник кој е прв на Универзитетот „Гоце Делчев“ и ја пишува историјата на Факултетот, Универзитетот и градот.

...од Редакцијата

Дел од студентите по новинарство и односи со јавноста присуствуваа на предавање на познатиот новинар од Хрватска, Горан Милиќ во просториите на ЕУ Инфо Центарот во Скопје.

Измамени студенти за работа во Германија

Случајот со студентите кои во текот на летото беа измамени за работа во Германија се уште нема разрешница. Стоотици изманипулирани студенти од агенциите кои нудеа работа во Германија останаа и без својата работа во странство и без своите пари за аплицирање во дел од агенциите. Измамените студенти сега ги советуваат своите помлади колеги да внимаваат при изборот на агенции и добро да ги проверат агенциите во кои аплицираат.

Веста за студентите се прошири летово откако 35 македонски студенти беа депортирани од Германија како криминалци. Дел од насловите во македонските медиуми беа „35 студенти депортирани од Дизелдорф“. Студентите од Дизелдорф, според нашите информации, не беа депортирани по нивна вина, туку по вина на агенцијата која наводно им ветувала работа во Германија, како дел од програмите за студентски престој и работа, а без притоа да ги среди потребните документи за студентите.

Дел од студентите кои беа депортирани, ги дадоа и последните средства за да заминат во Германија се со цел да заработат некој денар, па дури на неколкумина студенти родителите извадија и банкарски кредити со цел своите деца да ги пратат на ова шокантно патување.

Милион ветувања, милион телефонски повици, пораки, нервозни студенти, родители, пропуштени испити и практични настани од УГД, а од агенцијата добивале одговор „-Ке ве молам без тензии“.

„Единствено што баравме беше вистината, да ни кажеше уште на почетокот дека нема да одиме, верувам дека немаше да и замериме толку многу, но таа упорно ветуваше нешто за што и самата не беше во можност да го направи, а со тоа ние изгубивме и време и пари“ – изјавува Марија Р. – студентка која имаше аплицирано во една од овие агенции.

„И покрај тоа што таа неколкупати на некои веб-портали даваше изјави дека се е како што треба и дека ние си измислуваме некои работи и ситуации, треба да се засрами поради тоа ... бидејќи нејзините дела го докажаа спротивното, ниту заминавме за Германија, ниту ни се јави дека нема да одиме, а ниту пак ни ги врати парите за апликациите и за нејзиниот курс по германски, за кој верувам дека надлежните органи треба да проверат по која основа таа ни држеше часови во кујната на еден студентски дом во Штип“ вели Елена И. (студентка-апликант од правниот факултет на УГД)

Низа студенти и денес сведочат за тоа како биле измамени од страна на некои агенции кои функционираат во Штип, но прибираат студенти од сите градови на Македонија.

„Последниот пат кога се слушнав со нејзе, таа ми заплака на телефонот и ми исклучи. Не сакам да се потсмевам на таа ситуација, мегутоа, и ние бевме во небрано повеќе од два месеца, чекајќи и надевајќи се на нешто за што на крај испадна дека е лага и празно ветување.“ изјави Тамара Б. (студентка-апликант на архитектура и дизајн при УГД)

Според нашите информации истата агенција објавила повторно оглас дека посредува за документи за работа во Германија. Студентите кои лани аплицираа за работа во Германија дел од нив никогаш не отидоа за Германија, а дел се оние кои беа депортирани од Дизелдорф како криминалци.

Па затоа, студенти, родители, надлежни институции, реагирајте, не дозволувајте да бидете предмет на измама на квази агенции кои на крај само ќе ви ги земат парите, а и вашето време.

Студентите од нашата земја, до пред неколку години имаа можност да студираат на државните универзитети само во западниот дел на државата. На многумина завршени средношколци, желбата да го продолжат понатаму своето образование, им беше неоставена поради далечината. Со отворањето на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип почнаа многу сонови да стануваат реалност

ШТИП НАСКОРО СО НОВ СТУДЕНТСКИ ДОМ

Ако досега градот беше препознатлив само по вкусната штипска пастрмајлија, фестивалот на забавна музика „Макфест“, денес Штип со гордост го носи епитетот „студентски град“. Универзитетот брзо почна да ги привлекува студентите, така што денес тој веќе брои 13 Факултети и една Висока здравствена школа. Се организираат универзитетски студии од прв, втор и трет циклус. Наставата се одвива во повеќе градови на Република Македонија, најголем дел лоцирани во источниот дел на Републиката, како што се: Штип, Кочани, Кавадарци, Радовиш, Струмица, Берово, Свети Николе, Гевгелија, Винаца, Пробиштип, Прилеп и Скопје. Интересно е што за овој Универзитет особено голем интерес пројавија и студенти надвор од нашата земја, пред сè тука се студентите од Турција, Србија, Бугарија, Италија, Грција и други, сето ова оди во прилог на ширење на штипскиот Универзитет.

Од година во година се зголемува бројот на студентите. За да одговори на потребите за сместувачките капацитети за изминатите академски граѓани, Универзитетот ја отпочна постапката за изградба на студентски дом. Локацијата е предвидена кај поранешниот диспанзер во населбата „Сењак“. Според првичните проекции студентскиот дом ќе се гради на површина од 12.231 метри квадратни каде што ќе можат да бидат сместени околу 500 студенти. Студентскиот дом ќе има 12 до 14 куќи, на два ката со површина од 200 метри квадратни.

Планирано е во просториите да има еднокреветни соби со заедничка бања, но според стандарди за сместување на студенти, тоа е првата фаза, а веќе понатаму ќе се прошируват и другите елементи потребни за студентскиот дом, изјави проректорот на Универзитетот „Гоце Делчев“, Кирил Барбареев.

Универзитетот самојстојно ја отпочна постапката за реализација на првата фаза на студентскиот дом, но очекува финансиска поддршка и од Министерството за образование.

ЗГОЛЕМЕН БРОЈОТ НА ЗЛОСТАВУВАНИ МАЖИ

Адријана Митевска

2012 –та „Леколна“ за Штипјани, зголемен бројот на злоставувани мажи!

Штипјанки имаат тешка рака. Националните телевизии оваа година во јавноста пренесоа голем дел од поплаките на злоставуваниот мажи од околината на Штип кои јавно проговорија за тортурите кои постојано им ги приредуваат нивните сопруги и со тоа оваа година ја одбележуваат како година на најголем број злоставувања во околината на Штип.

Последниот инцидент кој се случи годинава е пред неполн месец кога Штипјанец за Канал 5- тв се пожалил дека добил страшен ќотек од сопругата затоа што се побунил на постојаните гостувања од нејзините роднини. Која е причината за нетрпеливоста кај штипјанки во однос на нивните партнери се уште останува знак прашалник. Според статистиките, нашиот град за жал е на прво место по бројот на пријавени случаи каде мажите се жртви на семејно насилство во Источна Македонија. Сепак според НВО Ехо, чиј таргет се малтретирани мажи и жени, бројот на злоставувани жени е драстично поголем од мажите, 433 досиеја за последните девет месеци од оваа година.

Студенти од УГД учествуваа во значајно археолошко истражување

Студентите од студиската програма по Историја со археологија при Факултетот за образовни науки од нашиот Универзитет добија единствена можност, која ретко се пружа на почетници. Тие учествуваа

на последното ископување на археолошкиот локалитет Денкини Чуки во село Конче, Радовишко кое се случи во септември. Ова ископување беше со цел да се истражи целосно могилата на овој локалитет и да се соберат повеќе податоци околу начинот на погребувањето. Могилите преставуваат гробници изработени од вештачки насипи од земја или камен, каде се вршело погребување на личност која имала некое поголемо значење во општествениот живот.

Маханизираниот ископување започна со откопување на југоисточната страна на могилата, слој по слој. На околу 2,4 метри од врвот на могилата и 2,2 метри јужно од централната оска на могилата се појави првиот гроб, меѓутоа како секундарно погребување. Беше заклучено дека станува збор за погребување со кремација, односно посмртните остатоци на покојникот биле запалени на местото каде што бил погребан и беше пронајдена голема концентрација на гареж и пепел во гробната јама.

Што се однесува до останатиот гробен прилог кои биле ставени со покојникот при погребувањето, се издвојуваат неколку керамички сада. Откриените керамички садови биле поставени по работ на гробната јама кои поради товарот од земјата, со текот на времето се фрагментирале. Исто така, дел од гробниот прилог се и четири монети, чиешто пронаоѓање е од голема важност за одредувањето и сместувањето на гробот во една хронолошка рамка.

Ископувањето продолжи со симнување на круната на могилата. Некаде на основата на могилата е пронајден друг гроб. Станува збор за основниот гроб, за кој првично била создадена могилата и се наоѓа на околу 4 метри длабочина во централниот дел. Според местоположбата на двата гроба во могилата, се претпоставува дека гроб којшто е откопан прв е на некој близок пријател или роднина на покојникот за којшто била наменета могилата.

Од керамичките садови што биле дел од гробниот материјал, се пронајдени два доста зачувани садови, односно чинии. Покрај овие, има уште пет до шест други фрагментирани садови. За разлика од првиот гроб каде што керамичките садови биле поставени по рабовите на гробот, овде се наоѓа во централниот дел. Во овој гроб е пронајдена поголема концентрација на остеоолошки материјал. Делови од коски биле распоредени низ целата гробна јама, а собраниот материјал е доволен за да биде испратен на понатамошни анализи. Освен човечки, се пронајдени и дел од животински остеоолошки остатоци, чие потекло ќе го покаже понатамошната анализа. Откривањето и диференцирањето на остеоолошките остатоци е со стручна помош на д-р Фаница Вељановска, единствениот физичко - скелетен антрополог во Македонија која работи во Музејот на Македонија. При ископувањето на двата гроба е констатирано откритие според кое оваа могила се разликува од останатите могили во регионот. Станува збор за камен прстен, односно венец, кој го формира кругот на могилата, при тоа оддалечен од примарниот гроб на околу 12 метри. Камениот венец бил изграден од камен песочник и речен камен во висина од 20 сантиметри. Според сите показатели и анализи, погребувањето од могилата хронолошки е сместено во 2 век од нашата ера.

Ова е дел од проектот кој се одвива веќе подолг период, насловен „Погребување под могили во долината на река Крива Лаковица“, а го реализира Универзитетот „Гоце Делчев“ под раководство на доц. д-р Трајче Нацев, археолог и професор на Универзитетот. Истиот е поддржан и од Општина Конче, на чија територија се одвиваа самите ископувања. Во него се вклучени археолозите Ване Секулов и Кире Костадинов, како и студентите Бисера Срцева, Маринела Серафимова, Данче Донева, Мите Димитров, Иван Станишак, Моника Мишева, Мартин Крстевски, Петре Апостолов, Благој Павлов, Дејан Самарџиски и Мартин Јованов. Учеството во ископувањето на овој археолошки локалитет заедно со нивните ментори им овозможиле на студентите практична примена на теориската настава.

Во склоп на овој проект беа извршени и претходните ископувања во истиот регион на локалитетите Манастир, село Габревци, каде е откриено светилиште од бронзено време, потоа на могилата на археолошкиот локалитет Гајнов Дол, село Конче, каде за прв пат на територијата на Р.Македонија беа откриени два чифта женски обувки везени со златна срма, дрвени налани, дрвени пиксиди (кутивчиња за женски накит), тоалетни стаклени садови, голем број на стаклени и керамички унгвенатириуми, голема бронзена кутија и околу 80-100 монети.

По завршувањето на проектот е предвидено издавање на монографија, која ќе ги содржи сите податоци за откритијата на споменатите локалитети, со цел да се направи една реконструкција на духовната култура на луѓето кои живееле на овие простори во периодот на римското владеење на територијата на Македонија. Освен тоа се очекува да биде направена и тематска археолошка изложба под истиот наслов како и проектот и наедно да биде промовирана монографијата. При изготвувањето на археолошката изложба ќе учествуваат студентите од студиската програма Историја со археологија на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Да се истражува, не значи да се погледне документарна серија или само да се прочита фактографија. Понекогаш тоа значи да се трага по изгубеното, со истрајна работа и труд. Археологијата, можеби за одреден дел од масата луѓе е само добра тема за книга или филм, но идните генерации трагички по културното минато и наследство на народот, е вода во која студенти од студиската програма по Историја со археологија штотуку почнува да да плива. Тие се обидуваат да фрлат поглед кон сокриеното и мистичното и да го разоткријат она коешто останало недопрено од забот на времето.

ОД ДЕТСКА ИГРА, ДО СОЛИСТИЧКИ КОНЦЕРТ

Марија Димитрова

ОД ДЕТСКА ИГРА СО ЦРНО-БЕЛИ КЛАВИШИ, ДО СОЛИСТИЧКИ КОНЦЕРТ

По солистичкиот концерт во Штип, кој се реализираше во УГ „Безистен“ и настапот во рамките на „Кочани-град на културата“, младата штипјанка Анита Накова за прв пат на 17 ноември 2012 година одржа солистички концерт и во Скопје во фоајето на хотелот Александар Палас. Многубројната публика која ја имаше честа и задоволството да го проследи овој настан, беше почестена со пријатни звуци на пијано мизиката, од страна на амбициозната, а пред се харизматичната пијанистка Накова.

Акцентот беше ставен на динамичкото нијансирање и пијанистичката точност кој предизвикаа емоционална непосредност при самата интерпретација. На програмата меѓу другото се најдоа и делата од: J.Christian Bach, F.Chopin, D. Schostakowitsch, S.Rachmaninolf, F.List итн. Нештата се убави, но секогаш има простор за пријатни изненадувања, па така како гости на овој концерт се јавија Драгана Трифуновиќ и Елена Владимирова студентки на Факултетот за музичка уметност при Универзитетот Гоце Делчев – Штип, кои дополнително ги разнежнија душите на публиката со звуците на виолината.

Громогласниот аплауз и позитивната критика беа неодоливи. Динамичноста и целосните заокружени музички фрази предизвикаа пријатно чувство кај слушателите и обожавателите на класичната музика.

По извонредниот настап следеа понуди за гостувања со различни музички состави, кој беа дополнителен мотив на среќа и задоволство, а воедно изнудија искрена и топла насмевка на лицето на пијанистката м-р Анита Накова. Нам од редакцијата на „Студентско ехо“ не ни преостанува ништо друго освен да и го честитаме успешно реализираниот концерт и да и посакаме многу среќа и понатамошен успех на сите полиња.

Факултетот го завршив за три, наместо за четири години

Васил Хаџиманов е познат џез пијанист. Роден е во Белград на 23 јуни 1973 година. Уште од пет годишна возраст почнал да свира на пијано, во познатото училиште "Стефан Мокрањац" во Белград, Србија, во класата на проф. Љубинка Хаџи-Јованчич, каде и го завршува основното и средно образование. Високото образование го завршува во рекордно време, на еден од најпознатите универзитети во светот "Berkeley Collage". Формира и џез бенд – VasilHadzimanov band, во чии мелодии, се испреплетени балканските фолклорни елементи. Во моментот, предава на Факултетот за Музичка Уметност при Универзитетот Гоце Делчев во Штип. Токму ова беше мотивот, да се разговара со Васил Хаџиманов.

Ваша моментална професионална определба, покрај пијанист-изведувач е и професор по џез-пијано, на Факултетот за Музичка Уметност при Универзитетот Гоце Делчев во Штип, зошто токму оваа професија ?

- Јас ова го работам „off-on“ што би се рекло во последните десетина години, држам индивидуални часови по пијано, но досега немав работено како универзитетски професор, но генерално претходното искуство ми помогна многу за моменталната работа, да ја сфатам сериозно и да знам како треба да се работи со студентите, а секако главен виновник за ова, како и за многу други работи поврзани со мојата кариера, а и воопшто во музиката, главен „виновник,, е Тони Китановски, кој е секогаш овде да ме повика и да ми помогне за она што е битно и интересно, како што се случи и сега. Мене ми е секогаш драго кога можам да го споделим своето знаење што го стекнав на Беркли, заедно со студентите и е навистина добро, веќе два месеци сум овде и студентите се супер.

Покрај ова, имате и бенд, кажете ми ги Вашите ангажмани, колку редовно настапувате и Вашите моментални турнеи:

- Она што моментално можам да го кажам е дека во Битола ќе имаме концерт на „World music festival,, , а потоа и во Скопје, тоа е интересно за луѓето, да го слушаат „VasilHadzimanov-band ,, во живо. Инаку летово, имавме кратка турнеја низ Македонија, свиревме во Скопје, Кавадарци и Ресен на џез фестивалите. Инаку снимивме нов материјал, кој треба да излезе следната година, најверојатно на MTV , по што ќе ја почнеме и промоцијата на овој нов материјал.

Кое е Вашето образование ?

- Имам завршено средно образование, во едно од најдобрите, најпознатите, а мислам дека едно од најстарите училишта во Источна Европа, кое се наоѓа во Белград „Стефан Мокрањац“. Овде го завршив основното и средното музичко образование и тука всушност ги научив основните работи во музиката, како и за клавирот, а и повеќе од основните затоа што навистина стекнав големи знаења, што подоцна многу ми помогнаа да ги завршам студиите на „Беркли“ кои ги забрзав и ги завршив за три, наместо за четири години.

Колку сте задоволни од Факултетот за Музичка Уметност при Универзитетот Гоце Делчев и од Вашите студенти ?

- Од досегашното искуство, сум задоволен. Ги запознав сите студенти кои го изучуваат овој предмет. Системот на предавање, по кој има предавано мојот постар колега, професорот Илија Пејовски, малку се разликува од начинот на кој јас ги држам предавањата, но во суштина го гледам напредокот на студентите во мојата класа и гледам дека сите студенти се навистина заинтересирани, доаѓаат на предавања и се надевам дека ќе биде се во ред.

Како би ги посветувале моменталните, но и идни студенти, а секако и Вашите обожаватели:

- Ова отсекогаш ми е најтешко прашање, но еве би кажал дека кога го сакаме она што го работиме, тогаш не ти е потребен никаков совет затоа што тоа ни е јасно, а колку и да е тешко сепак е привилегија е да се занимаваш со она што го сакаш, затоа што знаеш дека си искрен со тоа и знаеш дека немаш друг избор, а и не размислуваш на други опции туку целосно се посветуваш на музиката. Тоа им го препорачувам на сите, да се запрашаат дали навистина го сакаат она што го работат.

Со задоволство ја извршувам функцијата претседател на СПУГД

Горан, како се справуваш со функцијата претседател на една студентска организација?

- Одлично, без никакви проблеми, функцијата лидер на студентите за мене претставува задоволство, обврските ме исполнуваат, динамиката на таков живот ме прави среќен, впрочем доколку не бев спремен – немаше ни да поднесам кандидатура за студентски лидер.

Дали имаш поддршка од твоите најблиски?

- Апсолутна! Моите најблиски од секогаш ме подржувале во моите идеи и амбиции, се трудат колку можат да ми потпомогнат таму каде што можат и безрезервно и секојдневно ме подржуваат и поттикнуваат да го работам она што го сакам.

Кои се најчестите прашања или молби од студентите до студентскиот лидер?

- Најчести прашања се прашањата поврзани со нашата работа и желба за активирање на одредени студенти во активностите на СПУГД. Што се однесува до молбите, досега единствено ме имаат контактирано студенти кои не се задоволни од распоредот на нивните предавања или испити или некој сличен условно речено мал проблем.

Со што се занимаваше Горан пред да застане на чело на СПУГД?

- Се занимавав со многу работи, како што спомнав јас сум динамична личност која сака акција, движење, работа, обврски. Она што посебно би го издвоил како мој поголем ангажман во животот е учеството во претходното раководство на СПУГД, каде бев претседател на економскиот факултет, имав своја промотерска куќа која се занимаваше со маркетинг, посредништво, менаџмент и организација, членував во голем број невладини организации...итн.

Од кога датираат твоите амбиции за лидер?

- Уште од мали нозе. Бев претседател на клас во основно и средно, бев потпретседател на невладината организација, бев капитен на кошаркарскиот клуб каде настапував, бев менаџер во неколку нокни клубови...

СПУГД

Кои се следните активности на СПУГД?

- До крајот на годинава ни преостануваат уште неколку проекти. Тоа се: одбележување на денот на Македонските студенти 11.12.2012 со хуманитарна акција, собирање на стари алишта и донација во некои социјално загрозени семејства. Потоа следува трибина организирана од правниот факултет на тема "Македонија и ЕУ". Потоа Факултетот за образовни науки организира интересна акција за подарување новогодишни пакетчиња во една од градинките каде студентите одат на пракса. И пред истекот на годината, СПУГД организира новогодишен студентски бал. Деталите ќе бидат познати наскоро.

Како да се вклучат студентите во Студентскиот парламент ?

- Можат да ме контактираат мене или некој член од раководството на СПУГД. Можат исто така да дојдат во нашата канцеларија или на некој од нашите редовни состаноци.

Што е она што го опушта Горан?

- Ме опушта убаво друштво, кафе со пријателите, викенд на планина или езеро (со исклучен мобилен), звукот на мојата гитара, убава музика по мој вкус, ручек со најблиските итн.

Проект на независниот театар Театра се

обидува да ја врати

радио драмата во

медиумскиот простор

Независниот театар Theatra со премиерата на „Пеперутка“ во македонскиот радиски етер ја започна новата сезона на еден нов драмски импулс заедно со проектот „Секаде театар“. Идејата на самиот проект е театарот да излезе од конвенционалните драми и сцената да влезе во сите домови на љубителите на театарот, а секако и преку текстови на млади актери ќе се реафирмира радио драмата како жанр.

„Пеперутка“ е лирска драма во два дела, поделена на 6 пеења, авторски текст на Сашо Димоски, а читаат Васил Зафирчев и Марија Зафирова. Автор на музиката и режисерка на звучна слика е Тања Рибарска.

Драмата оригинално е пишувана во неколку лирски песни, а за потребите на овој проект е во дијаложка форма. „Пеперутка“ е љубовна приказна, текст за вербата во љубовта која сака да покаже дека колку што можеш да умреш за нечија љубов толку можеш да умреш и од нечија љубов.

„Поднасловот на текстот е „Увертира на Чајковски 1812“, пишувана е на музичка предлошка на Чајковски, а името го носи поради самата структура, односно како што градира музиката, така градира и лирското доживување. Пеперутка од една затворена чаура се претвора во едно прекрасно чудо на природата, а сепак живее само еден ден. За да се роди една љубов потребен е миг, а пеперутката живее во тој еден миг“, изјавува Димоски.

Во извесна смисла независниот театар Театра успеа да направи раздвижување во поглед на радио драмата како уметничка форма. Покрај тоа што се емитуваше на неколку радио станици во Скопје, идејата се проширува и сосема е возможно радио драмата да биде застапена и на Универзитетското радио УГД ФМ. Во изминатите години националниот радио сервис беше единствениот простор каде можеше да се слушне радио драма, останатите медиуми немаа интерес за такво нешто. Очигледно независниот театар Театра и неколку медиуми во државата имаат намера да ја променат состојбата.

Интервју со Сашо Димоски – поет и драмски автор

Што е идејата на проектот Секаде театар?

- Идејата за проектот Секаде театар се појави како последица од заедничкото размислување на членовите околу потребата од нова форма и од доживувањето на театарот како отворен и достапен експеримент. Кога разговаравме, дојдовме до заклучок дека радиформата е најдостапна за публиката. Така се роди идејата за Секаде Театар, а од друга страна, тука е и потребата од постоење авторски и уметнички радио проект во македонскиот радио етер.

Кое е вашето мислење за радио драма како форма?

- Мислам дека секоја форма на уметност си наоѓа своја публика. Така и со радиодрамата, особено во овие околности кога проектот оди на национален медиум и кога е толку достапен. Авторски, како форма, претходно не ми била провокативна, но како што тече работата околу целиот проект, сфаќам дека отвора широк креативен простор и можност за израз.

Сашо Димоски, поет и драмски автор. Роден е 1985 во Охрид. Во 2008 година дипломира на катедрата за Општа и компаративна книжевност, при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, а потоа магистрира Политички науки и меѓународни односи-Отсек за Европска и меѓународна политика и дипломатија. Работи преводи од англиски на македонски јазик за неколку издавачи. Уште од најрана возраст се занимава со пишување, првите публикации ги има уште во средношколските денови како обедник на неколку локални и национални конкурси за литература.

Прва позначајна публикација е во меѓународниот Зборник „Рукописи 2008“ каде го објавува неговиот расказ „Времето на малите поети“. Пишува во трите книжевни рода: поезија, проза и драма и е еден од најнадежните автори во Македонија - заради особеноста на стилот, која се состои во единството меѓу нарацијата и лиризмот и тенденцијата во мешање на книжевните жанрови со цел да се најдат нови книжевни форми. Од 2011 година член е на Независниот театар „Theatra“. Редовно пишува и објавува за неколку национални електронски портали.

Зошто е запоставена во македонскиот радио етер?

- Најверојатно затоа што бара голема ангажираност, време, енергија и луѓе. Полесно е да се прават поедноставни проекти отколку уметнички кодирани целини кои се одржливи.

Што ќе постигне радио драмата, мислите ли дека луѓето ќе го засакаат театарот?

- Мислам дека не треба да се става театарот и сакањето во иста реченица. Театарот отсекогаш имал свои љубители, поддржувачи и луѓе на кои тоа им е ритуален дел од животот. Што ќе постигне радиодрамата? -Мислам дека ќе привлече различен профил на слушатели, дека ќе даде редовен термин за поинакво доживување на театарот.

Вашата идеја е да ја раширите драмата, што повеќе луѓе да ја слушнат, има ли медиумски простор за тоа?

- Проектот Секаде театар почна да се емитува на интернет-радио. Заинтересираноста околу проектот беше повеќе од очекувана, па затоа отидовме на национална фреквенција, што значи дека простор има секогаш

за свежи и нови идеи. По однос на раширување на драмата, мислам дека независната сцена тоа го има како прва идеја, пред сè по однос на пишувањето, читањето и толкувањето на театарот.

Има ли уметници кои се доволно заинтересирани и на некој начин компетентни за квалитетна радио драма? Зборувам и за писатели, драматурзи и за актери, па во крајна линија и за техничка подготовка на сето тоа, бидејќи сепак тоа е специфичен вид, од аспект на техничката подготовка!

- Секако дека има. Тимот на Театра веќе работи на вклучување нови автори во проектот. Од аспект на актери, засега проектот го потпишуваат гласовите на Марија Зафирова и Васил Зафирчев, чии гласови се покажаа како исклучително комплементарни. Самиот процес е мошне интересен, поаѓајќи од изборот и драматизацијата на текстовите, преку режиските проби, па се до снимачкиот и постпродукцискиот дел. Од аспект на техничка подготовка, се користат техничките услови на Метрополис радио, како и постпродуктивната фаза, која исто така се одвива во Метрополис.

Има ли публика за радио драма?

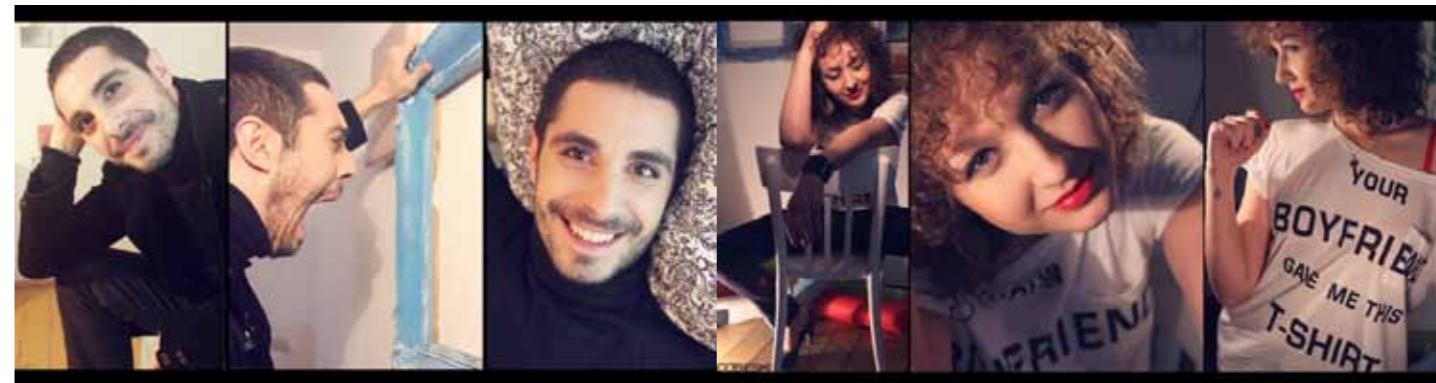
- Секоја уметност има своја публика. Предноста кај радиодрамата е во тоа што ви треба само време и фреквенција.

Во која насока ќе оди проектот „Секаде татар“ ?

- На проектот Секаде театар се гледа како на еден голем експеримент кој ќе се развива во различни насоки, со вклучување на различни автори и различни идеи. Во секој случај, планираме проектот долго да трае и да еволуира од оригиналност кон поголема оригиналност.

Пишувате и поезија, таа е „безбедната“ територија за вас или имате и амбиции за прозно дело, можеби и друга драма?

- Веќе се подготвуваат неколку проекти во насоките за кои прашувате. Би сакал да биде изненадување, но она што можам да го кажам е дека станува збор за исклучителен склоп од луѓе од една страна, а од друга- авторски текст кој го подготвувам подолго време.

„ТРЕТО ПОЛУВРЕМЕ“ НА ПРЕСТИЖНИТЕ ФИЛМСКИ НАГРАДИ

Иван Дуковски

„Кампањата за Оскар е како политичките кампањи. Груба, со многу забодувања во грби брутална“ - Многу љубители на седмата уметност и нема да се согласат со овие зборови кажани од уредникот на списанието „Screen International“, но како и да е, секоја година со нетрпение се очекува ново издание на престижните филмски награди „Оскар“. Се ближи февруари, месецот за оваа манифестација и може да се каже дека е време да се дискутира за филмовите кои оваа година ќе бидат во номинација за освојување на златната статуетка. Според прогнозите на филмските аналитичари, ги издвојуваме филмовите што имаат можност да се прикажат до крајот на годинава на големото филмско платно, а и имаат големи шанси за номинации, па и за освојување на златната статуетка.

Шанса за македонскиот „Трето полувреме“

- 1. Django Unchained** -Филм режиран и напишан од перото на Квентин Тарантино. Во главната улога на Џанго е Џејми Фокс. Споредна машка улога, Леонардо ди Каприо, споредна женска улога Кери Вашингтон.
- 2. Argo** -режија: Бен Афлек. улоги: Брајан Кренстон, Џон Гудман, Алан Аркин. Argo е трет долготражен филм режиран од Бен Афлек, и следбеник на трилерот The Town.
- 3. Silver Linings Playbook** -режија: Дејвид О. Расел. главна машка улога: Бредли Купер; главна женска улога: Џенифер Лоренс, споредна машка улога: Роберт Де Ниро; споредна женска улога: Џеки Вивер. Филмот беше добро прифатен од публиката, а и има добри оценки од страна на критичарите, откатко беше прикажан на Филмскиот фестивал во Торонто.
- 4. Hitchcock** -режија: Сача Герваси, главна женска улога: Хелен Мирен, главна машка улога: Ентони Хопкинс
- 5. The Hobbit- An Unexpected Journey**, - Филм во кој главната улога на Билбо Багинс ја толкува Мартин Фримен, е добро сработен филм од страна на Питер Џексон и заслужува не само номинација туку и Оскар.
- 6. Les Misérables** -Инспириран од приказната на Виктор Иго-Клетници, која дава јасна слика за она што не опкружува, режисерот Том Хопер преку сетилата на седмата уметност, со улогите на Хју Џекман како Жан Валжан, Ен Хатавеј како Фантин, а Аманда Сејфилд Козет. овозможува да се осознае реалноста за животот и вредноста на човекот. А, исклучително добар филм кој дефинитивно заслужува оскар, филм од неанглиско говорно подрачје, филм со одлична приказна за љубовта, фудбалот, а пред се со одлична камера и фотографија, е најновиот македонски филм Трето полувреме.
- 7. Трето полувреме** -режија: Дарко Митревски, машки улоги: Сашко Коцев, Ричард Самел, Раде Шербеџија, Емил Рубен, Митко С. Апостоловски, главна женска улога: Катарина Ивановска

Сепак круната ќе ја носат оние што ќе бидат прочитани како победници во најгламурозната филмска ноќ.

ОБИДЕТЕ СЕ ДА МУ
ОСТАНЕТЕ РАМНОДУШНИ

Со популација од над осум милиони и речиси 19 милиони жители во неговата метрополитенска област, Њујорк е најголемиот град во Соединетите Американски Држави. Поради својата моќ и влијание, овој град претставува економски, финансиски, медиумски, уметнички, моден, истражувачки, технолошки и забавен центар во светот. Само Менхетен, како дел од петте области на градот Њујорк, ги содржи најголемиот дел од најпознатите знаменитости и атракции. Од Times Square и Central Park, до Empire State Building и Metropolitan Museum of Art, Менхетен нуди за секого по нешто. Посетата на Њујорк претставува единствено искуство кое никогаш не остава рамнодушен.

Едно од најмаркантните нешта кога сте во Њујорк е неговата неверојатна панорама. Високите облакодери, парковите, мостовите, островите и спомениците создаваат неповторлив хоризонт, лесно препознатлив насекаде. Ако сакате да го видите Њујорк одозгора, тогаш посетете ја Empire State Building и качете се на 86 кат од каде имате совршена птичја перспектива на урбаната џунгла. Од друга страна, доколку сакате во вашата панорама од 360 степени да ја видите и Empire State Building, тогаш упатете се кон Rockefeller Plaza од каде можете да го набљудувате градот од 67, 69 и 70 кат. Особено воодушевувачка глетка од двете опсерваториски локации претставуваат вечерните панорами на милионскиот град под неговите светла.

Неодминлива атракција кога сте во Големото Јаболко, е секако, Times Square – срцето на Њујорк. Местото каде се вкрстуваат најфреквентните улици и авенији нуди несекојдневно доживување за илјадниците туристи кои постојано поминуваат тука. За среќа, потегот од 42 до 47 улица на авенијата Бродвеј е затворен за сообраќај што создава безбедна пешачка зона. Опкружен со безброј светлечки реклами, билборди, високи згради и многу продавници, Times Square го одзема здивот на секој што поминува оттаму. Подвижни статуи на слободата, Мики и Мини Маус, разголени каубојци и индијанци, несекојдневни улични изведувачи, продавачи на билети за Бродвејските претстави, мирисот на популарните њујоршки хот-дог сендвичи постојано ве мамат и довикуваат од сите страни. Вашите сетила ќе бидат преплавени од ова единствено опкружување, но импресиите и впечатоците ќе можете да ги средите со попатен одмор на познатите црвени скалила, кои се неодминлива атракција кога се наоѓате на Times Square.

Ниедна посета на Њујорк нема да биде целосна без да посетите некои од големиот број музеи, галерии, изведувачки центри и останати културни институции. Долг Петтата авенија, помеѓу 82 и 105 улица се наоѓа Милјата на Музеите која претставува најголема концентрација на културни институции во светот. На растојание малку поголемо од една милја се лоцирани најголемите и најпознатите музеи во Њујорк како Metropolitan Museum of Art, Neue Galerie, Guggenheim Museum, National Academy Museum & School, National Design Museum, The Jewish Museum, Museum of the City of New York и El Museo del Barrio... Освен нив, можете да ги посетите American Museum of Natural History, Hayden Planetarium, Museum of Modern Art, Museum of Sex и многу други во зависност од вашите интереси. Во срцето на Њујорк се наоѓаат и 39 театри, познати под името Бродвеј од кои голем дел се наоѓаат во театарскиот округ на Times Square, а Изведувачкиот центар Линколн вбројува 12 значајни културни институции како Jazz at Lincoln Center, Metropolitan Opera, New York City Opera, New York Philharmonic, New York City Ballet и други. Уште една алтернатива е Летната сцена на Central Park која нуди бесплатни перформанси и музички настапи.

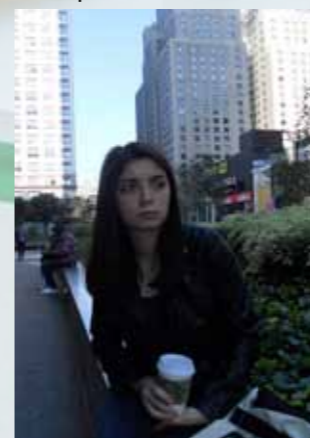

Лоциран на едно од најголемите природни пристаништа во светот, градот Њујорк се состои од пет области и тоа, Бронкс, Бруклин, Менхетен, Квинс и Стејтен Ајленд. Како целина и еден град овие области функционираат од 1898 година. Зачетоците на Њујорк потекнуваат уште од 1624 година како колонија на Холандија и првото негово име било Нов Амстердам. Во 1664 Англичаните го заземаат градот, кој новото име го добива по Војводата од Јорк, брат на тогашниот крал Чарлс II. Од 1785 до 1790 Њујорк бил главен град на САД.

И секако, неодминливото обележје на Њујорк, па и на САД, е Статуата на слободата која се наоѓа на Liberty Island, јужно од Менхетен. Со кратко возење на фери брод, стигнувате пред ова монументално здание, кое ја означува слободата и независноста на САД и претставува добредојде за имигрантите кои со векови наназад пристигнувале на американското копно. Историјата кажува дека Статуата на слободата е подарок од францискиот народ по повод независноста на САД и ја означило соработката и поддршката меѓу овие две нации. Нејзин автор е Фредерик Бартолди, кој ја претставил Либертас, римска божица на слободата, со книга во рака на која е испишан датумот на независноста на САД (4 јули 1776), а кај носете е поставен искршен синцир кој го симболизира ослободувањето. Оваа атракција извајана во колосален неокласичен стил годишно ја посетуваат околу четири милиони туристи, а минатата година го прослави својот 125 роденден.

Последниве неколку години, многу студенти од земјава добија можност да заминат на неколку месечен престој во САД преку Work & Travel програмите. Во продолжение пренесуваме дел од впечатоците и импресиите на неколку студенти од нашиот Универзитет.

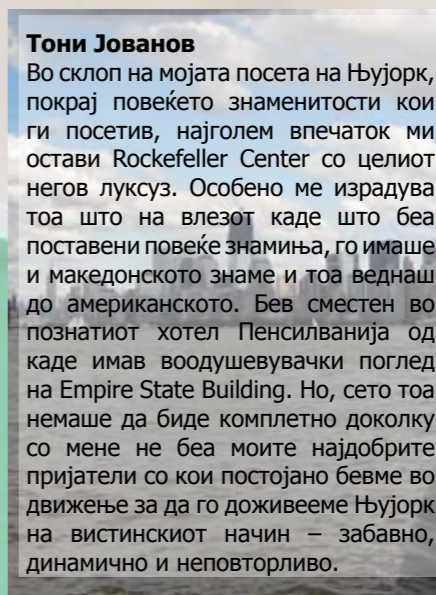

Моника Милошевска

Во Њујорк отидов со големи очекувања а се вратив со уште поголеми импресии. Во тој град како да има место за секој, целата смеса на култури е нешто неверојатно. Сакал или не, живееш бргу. Има музика секаде и секогаш нешто се случува. Во секој момент има барем две места или настани на кои сакаш да бидеш. Мислам дека никогаш нема да имам доволно време за Њујорк.

Анита Данева

Со посетата на Њујорк ми се исполни желбата да го видам овој прекрасен град, градот кој никогаш не спие, градот на сите случувања. Најубаво се почувствував кога за прв пат стагнав на Times Square бидејќи добив впечаток дека се наоѓам во центарот на светот. Воодушевена сум од начинот на живот и би сакал повторно да го посетам во некоја наредна прилика.

Тони Јованов

Во склоп на мојата посета на Њујорк, покрај повеќето знаменитости кои ги посетив, најголем впечаток ми остави Rockefeller Center со целиот негов луксуз. Особено ме израдува тоа што на влезот каде што беа поставени повеќе знамиња, го имаше и македонското знаме и тоа веднаш до американското. Бев сместен во познатиот хотел Пенсилванија од каде имав воодушевувачки поглед на Empire State Building. Но, сето тоа немаше да биде комплетно доколку со мене не беа моите најдобрите пријатели со кои постојано бевме во движење за да го доживееме Њујорк на вистинскиот начин – забавно, динамично и неповторливо.

Климент Соколов

Најмногу бев импресиониран од високите згради во Њујорк кои беа насекаде, небото едвај се гледаше. Ги посетив Статуата на слободата, Empire State Building, Central Park, Петтата Авенија и секако Times Square. Особено интересно доживување беше возењето со подземната железница – метротото. Престојував во Бруклин, така што имав прилика да се запознаам и со афро-американската култура. Најмногу од сè во Њујорк ми се допаднаа брзиот и динамичен начин на живот.

ВИНИЦА НИЗ ПРИЗМАТА НА СТУДЕНТСКО ЕХО

Во подножјето на планината Плачковица 14.000 жители егзистираат во малото но скапоцено гратче познато под името Винаца. Уште многу одамна некои научни утврдувања рекле дека изворот на градот е една стара византиска населба која била позната како центар во кој претежно се одгледувала пченица и се произведувало вино. Претпоставките велат дека самото име Винаца доаѓа токму од фактот што на овие простори се произведувало исклучително квалитетно вино за чиј вкус говорат многубројните легенди напишани низ историјата.

И денес, пријатната клима му дава посебен шмек на градот и со тоа го овозможува неговиот добар опстанок зачувувајќи го имиџот „почва“ каде успеваат сите земјоделски култури, пред се тутунот и познатиот кочански ориз. Но, она што му дава особено значење на градот Винаца се археолошките наоди кои испишуваат посебни страници во културната историја на овие простори.

Покрај двете антички статуи на жени без глава и во природна величина, пронајдени во близина на селото Калиманци, во околината на градот, на археолошкиот локалитет Виничко Кале, откриени се познатите винички теракотни икони од 5-6 век. Уникатни и добро препознатливи влегуваат во серијата на особено важните светски колекции на археолошки наоди што отвораат простор за нови и свежи научни теории и проучувања. Според археолошките наоди оваа населба се простирала на падините на ридот и на околните ритчиња. Со својата височина и местоположба овој локалитет

се издига кон небото над Винаца давајќи му посебна светлина на градот. Иако мало по површина Виничкото Кале содржи големо богатство на предмети и примероци со чија помош може да се реконструира животот на оваа античка населба. Сознанијата ни зборуваат за тоа дека животот на овие простори се одвивал во еден несомнено долг континуитет - од младото камено доба (неолит), па се до зрелиот Среден век и му припаѓаат на доцно-античкиот период. Најголем интерес и иницијатива за детално истражување и проучување побудиле бројните теракотни релјефи со иконографски претстави, сцени од Стариот и од Новиот Завет и илустрирани Псалми. Натписите на овие икони од теракотата се испишани со латинско писмо. Нивните стилски особености упатуваат на средината на 6 век и тие се единствени примероци кај нас и најпознати на византиската почва. Цели или делови од вакви теракотни релјефи пронајдени се во сутот меѓу сидовите на една мала средновековна црква во виничкиот археолошки локалитет. Бидејќи се единствени во својот вид, иконите се со непроценлива археолошка, уметничка и теолошка вредност и будат огромен интерес и љубопитност широм светот. Градбите биле сидани од камен и варов малтер. Откриени се три базилики и една крипта од 6 век и еден магацин со вкопани питоси од 6 век н.е. Во неговата околина се пронајдени повеќе ранохристијански базилики. Цело едно изобилство на примероци од архитектонска пластика (колони, бази, капители, подни плочи и др.) и подвижен материјал (предмети од бронза, железо и коска, делови од разни керамички садови и предмети) е пронајдено на подрачјето на Виничкото Кале.

Неодамна е откриен еден женски гроб од 12 век и е пронајден разновиден накит од бронза со позлата и еден предмет од коска. Утврдената населба на Виничкото Кале лежи на патот Стоби-Пауталија и Сердика на кој се одвивале главните комуникации во тој дел на Македонија. Поради ова, тој бил на удар на непријателски племиња, а поради што градот доживувал и свои подеми и падови. Виничкото Кале претставува недоволно откриена енигма во археологијата која бара внимание за да биде одгатната, а за возврат таа нуди огромно и разновидно богатство на примероци од кои здивот може да ви запре.

Виничкото Кале секојдневно го посетуваат луѓе од целата земја и странство. Во насока на развој на културниот туризам и промоција на локалитетот е направена патека во должина од 200 метри со што на посетителите значително им е олеснет пристапот до овој значаен археолошки локалитет. Патека е поплочена со камени плочки и број 247 степеници и повеќе одмаралишта имајќи во предвид дека локалитетот е на надморска височина од 450 метри и на доминантна позиција која буди незаборавна глетка на градот Винаца и неговата околина.

Како посебен ексклузивен експонат во Музејот на град Винаца се издвојува уникатниот и единствен примерок од теракотната икона посветена на Св. Апостол Андреј која е датирана во 3 век (период пред да биде официјално признаено христијанството како религија) .

Запознавањето со археолошкиот локалитет „Виничко Кале“ и неговата историја не би било целосно доколку не се посети и Музејот на град Винаца - „Теракотата“ кој е отворен во Мај 2006 год. Музејот се наоѓа на одлична локација во самиот центар на градот Винаца. Покрај многубројните музејски предмети во Музејот е сместена и најголемата колекција на теракотните икони во Македонија.

Теракотните икони сведочат за високите уметнички дострели на древно - христијанската уметност создавана во мугрите на средниот век и несомнено укажуваат дека корените на христијанството во Македонија се наоѓаат во Винаца. Денес тие се најпрепознатливиот знак за општина Винаца. Поради нивната важност и специфичност се презентирани и се презентираат широм светските галерии и музеи и ја презентираат Винаца како значаен културен центар во светот. Денес во музејот можат да се купат копии од теракотни икони со сертификат за комерцијална копија, сувенири и друг комерцијален материјал. Општина Винаца покрај големиот број на археолошки наоѓалишта изобилува и со голем број на други културни споменици и религиозни објекти распространети во целата општина кои вредат да бидат посетени а со тоа да му се даде можност за развој не само на културниот туку и на селскиот туризам. Затоа вреди во својата домашна колекција секој да поседува барем по една теракота која ќе го чува домот и која со гордост ќе говори за македонската историја.

ВО СЕКОЈ ВРЕМЕНСКИ ПЕРИОД КРАТОВО НУДИ СПОКОЈ, МИР И РАЈ ЗА ОЧИ

Во североисточниот дел на Македонија се наоѓа Кратово, град кој нуди невидени нешта и кој повикува за да се посети. Кратово е еден од најстарите градови во Македонија и на Балканот, сместен во пазувите на Осоговските планини. Град со богато културно, духовно и историско наследство. Град кој се разликува од останатите градови по своите обележја кои сведочат за една богата историја, споменици кои не враќаат во минатото и ни ги покажуваат почетоките на градот.

Специфичната градба на куќите, градските чешми, кулите, мостовите... се карактеристични за староградската македонска архитектура. Штом ќе пристигнете во градот, сместен во грлото на изгаснат вулкан, најпрво што можете да забележите се камените кули распоредени насекаде низ градот. Во Кратово биле изградени 12 камени кули, но денес постојат само шест. Кулите се градени од квалитетен делкан камен и во нив живееле најбогатите луѓе. Се претпоставува дека сите биле поврзани со подземни ходници. Саат кулата, Златкова кула, Симиќева кула, Крстева кула, Еминбегова кула и Хаџи – Костова кула, се шесте кули кои останале од средновековниот и турски период на градот.

Секоја е со свој специфичен белег и своја посебна приказна. Симиќевата кула е една од најубавите кули во Кратово и по својата архитектонска концепција прва паѓа во очи при влезот на градот. Златковата кула, која ја носи титулата за најстара кратовска кула е изградена во 1365 година. Името го добила според нејзиниот последен сопственик, Ѓорѓи Златков. Основата на кулата е правоаголна, изградена е од дебели камени ѕидови и е висока 5,90 метри. Еминбеговата кула има три ката, основата и е правоаголна со ширина од 6,10 метри, а висока е 12,74 метри. При посетата на Кратово не е можно да не се забележат мостовите кои го поврзуваат едниот со другиот дел од градот.

Кратово бил град на 17 мостови, но денес сите не се во функција и на Кратовската и Манцева река се сочувани само неколку, кои претставуваат соодветен израз на градителството во турскиот период. Најпознати се: Радин мост, Грофчански мост, Чаршки мост, Јокшински мост и Аргулички мост. Радин мост се наоѓа на познатата Манцева река и е подигнат во 1833 година. Мостот е подигнат на две високи кули, од кои едната е висока 28, а другата 29 метри. Грофчанскиот мост е изграден во почетокот на 18 век, со должина од 30, ширина од 4 и висина од 8 метри. Најубави цркви во градот кои располагаат со иконостас стар уште од 16 век се Свети Никола, Свети Јован, како и Свети Ѓорѓи која го носи името на заштитникот на градот. На 24 февруари секоја година се одржуваат свечености во чест на Свети Ѓорѓи Кратовски. Кратово има едни од позачуваниите стари градби.

Има реновирана Стара Чаршија која ја има задржано својата автентичност, а особено се зачувани стари занаетчиски дуќани. Во склопот на чаршијата прекрасно се вклопуваат старите мостови и кули и сите заедно се како неми сведоци за тоа што некогаш се случувало. Голем број куќи со типична староградска архитектура и денес го красат Кратово и ни прават да се запрашаме како човечката рака успеала да направи такво совршенство. Прецизно изработени со специфична градба повеќето објекти во градот, за жал, се оставени на забот на времето.

На осум километри од Кратово се наоѓа малото село Куклица. Куклица е позната по карактеристичните ерозивни форми наречени земјени пирамиди или камени кукли. Камените кукли се неверојатен природен феномен, настанат во ретка комбинација со ерозија, геолошки, геоморфолошки, климатски и вегетациски влијанија на теренот. За настанокот на овие кукли постои легенда која вели дека многу одамна во селото се случила голема трагедија. Во селото имало девојка која требало да се мажи, за момчето во кое била бескрајно вљубена, но за несреќа момчето ја оставило за друга девојка. Разочараната и очајна девојка ги проколнала. На денот на свадбата, во моментот кога младенците се бакнале, клетвата се остварила и сите свадбари наеднаш се претвориле во камења. Скаменетите свадбари и денес сведочат за гневот и болката на несреќната девојка. Местото е наречено „Весела свадба“ затоа што сватовите останале насмеани, а младенците во нежна преградка. Научниците имаат друга приказна и велат дека камените фигури се создале пред 10 милиони години, кога сеуште немало луѓе на планетата. Вертикалната ерозија на вулканските карпи создала кукли повисоки од десет метри. Со тек на времето природата од нив извајала ретки ремек дела. Процесите кои почнале пред десетина илјади години продолжуваат и денес, некои кукли постепено се уништуваат, а други се создаваат.

Куклите перманентно го менуваат својот облик, но тоа се одвива многу бавно и не може да се забележи за краток временски период. На локалитетот има над 140 кукли, од кои најголемо внимание привлекуваат двете огромни камени фигури кои се бакнуваат и ги претставуваат младенците. Ваков рај за очи нема никаде во светот, затоа местото е заштитено како природна реткост. Добрата прошетка низ градот не може, а да не се заокружи со добар ручек со некој традиционален специјалитет во некоја од градските кафеани. Има широк избор на вкусни јадења кои го задржале стариот, традиционален начин на приготвување. Сето ова е само дел од она што може да се види во овој премал, а пребогат град. Многу е тешко со зборови да се долови целата историја на Кратово која сеуште постои, таа треба да се види и да се почувствува.

Подготовките на спортско рекреативниот центар Пониква во подмината фаза

Туристичкиот центар Пониква, е дел од проектот на Владата на Република Македонија преку државната компанија МЕПСО, за урбанизација на планинските центри, кој се реализираше мината година. Во склоп на проектот за реконструкција на туристичкиот центар Пониква, општините Кочани и Пробиштип се во взаемна соработка, за развој на туризмот во делот на Осоговијата. Дел од средствата кои се предвидени за подготовка на овој проект се дадени од страна на двете општини и дел од страна на УНДП. Вкупната сума за остварување на овој проект е еден милион и 740 илјади денари.

Во проектот е предвидена урбанизација на три дела, Армиска чешма, асфалтирање на патот до манастирот св.Василиј кој спаѓа под територијата на општина Пробиштип, како и изградба на патеки за екстремни спортови, изградба на викенд куќички, спортски терени, игралишта како и ски патеки со лифтови, вештачко езеро, машина за вештачки снег која ќе биде во полза за сите љубители на снегот да имаат можност да скијат и надвор од сезоната.

Овој период на туристичкиот центар Пониква се работи секојдневно за да се заврши предвиденото до почетокот на сезоната. Подготовките за изградба на содржините кои се дел од проектот, Градоначалникот на Општина Кочани, Ратко Димитровски соопшти дека се во подмината фаза, дека доста напредува, веќе е завршено асфалтирањето на 270 метри асфалтен пат и се очекува овој дел со заедничка соработка да биде завршен во најскоро време.

Во текот на идната година граѓаните на Источна Македонија покрај убавините кој што ни ги нуди природата на осоговските планини ќе можат да уживаат и во спортско рекреативните центри на Пониква, каде ќе ги развиваат нивните спортски активности, да се затоплат во угостителските објекти и да престојуваат во куќичките за домување. Спремајте ја топлата облека и во текот на годината пред нас, сите на Пониква.

Пет макотрпни години за Македонија: Четвртиот октомвриски извештај поволен

Македонија веќе 5 години е пред прагот на Европската Унија. Малку се областите за кои државата има изградено консензус. Членството во Европската Унија несомнено е цел барем декларативно, на сите политички партии, сите етнички заедници, сите општествен групи и чинители. Потврда за тоа се бројните сондажи на јавното мислење, а според последната 94 % од граѓаните на Република Македонија сакаат да станат граѓани и на Европската Унија. Поддршката за пристапувањето во ЕУ отсекогаш била голема, па дури и по ветото во Букурешт, таа не падна под 82%. Од истите тие причини, Владата на Република Македонија при утврдувањето на своите приоритети, членството во ЕУ го постави на високото второ место веднаш по економскиот развој.

Европската агенда на Македонија е премногу битна за да може да се обои со која било партиска боја или да добие етничка нијанса. Чекањето за влез брои точно пет години. Повеќе од очигледно е дека под итно е потребна мобилизација на целото општество, на ситот капацитет и дека сите треба да дадеме свој придонес доколку сакаме да се поместиме од статус кво-то во кое сме сега. До сега добивме три извештаи кои само нè фалеа, а ништо не ни даваа на меѓдан. Претходните квартални извештаи понудија објаснување на најбитните инструменти (го трасираа патот на македонската интеграција во ЕУ).

Во првиот извештај на ЕК како инструмент на мерење на

напредокот на државите аспиранти за членство во ЕУ, го претставуваат реперите кои европски институции се вклучени во процесот и која е нивната улога. Поентата на Третиот квартален извештај невладината СОРОС на многу коректен начин ја открива, а го наведува пристапното партнерство како инструмент за навигација на реформите во државите аспиранти за членство во ЕУ и дека покрај 8+1 репер, пристапното партнерство содржи 182 задачи, од кои 119 се краткорочни приоритети (33 од политичките критериуми, 2 од економските критериуми и 84 од правните критериуми) и 55 среднорочни приоритети (7 политички, 6 економски и 42 правни).

Пак го дочекавме октомври, месецот на напнатост за време на исчекувањето на извештајот на ЕК кој на некој начин е кројачот на нашата судбина. Четвртиот извештај објавен. Подobar од било кога. Владата со гордост зборува за позитивните работи објавени во истиот. Но ние ќе се задржиме во областа на економијата којашто е првата приоритетна точка во владината програма. Извештајот на ЕК говори многу позитивни работи за македонската економија и тоа во време кога таа на европско ниво е во услови на криза и е сериозно нарушена и во рамките на ЕУ. Во нашата држава се бележи прогрес во одредени сегменти но констатирани се и определени слабости што Министерството за економија во иднина ќе се потруди да ги искорени, за извештајот да биде многу подобар од последниот што го добивме.

Министерот Ваљон Сарачини задоволен од постигнатите резултати и со уште пооптимистички став за идните проекти на министерството за економија :

- Извештајот на ЕК ги потврдува напорите на Владата за подобрување на состојбите во домашната економија и условите за водење бизнис. Извештајот ја нагласува важноста на макроекономската стабилност на земјата во услови на турбуленции, не само во Европа туку и во светски рамки. Тоа е своевидна потврда за ефективност на неколку пакети мерки што претходно ги презеде Владата за соочување со кризата што е присутна во Европа и со тоа значително успеавме на некој начин да ги амортизираме негативните ефекти од кризата. Во Извештајот се вели дека е постигнат сериозен напредок во делот на стандардизација и метрологија. Како и во делот на слободно движење на услуги и стоки, и слободно движење на човечкиот капитал. Ова алудира на фактот дека постојат добри услови за понатамошен развој на слободниот пазар, а со тоа и на економијата генерално. Во однос на сметководството и ревизијата јасно е дека прогресот е покажан со новиот Закон за сметководствена дејност, обуката и сертификарањето сметководители, а останува и понатамошниот процес на јакнење на капацитетите на земјата во делот на спроведување на ревизијата. Во Извештајот е нотирано подобрување на квалитетот и на извозот. Министерот за економија потенцира дека ЕК за првпат призна реализиран напредок во однос на справувањето со стечаите, односно излезот на пазарот. Во период од 2011 и август 2012 година, бројот на отворени стечаи е 32 отсто повисок што значи побрзо постапување, додека истовремено просечното времетраење по ликвидација е намалено. Овој процес и понатаму ќе продолжи, најави Сарачини, преку електронскиот стечај и системот во Централниот регистер. (курир)

Покрај сите позитивности во однос на македонската економија извештајот предупредува и на одредени слабости и пропусти кои се направени во изминатиов период. Тука се јавува недостигот на квалитетна работна сила, малиот буџет за малите и средни претпријатија и занаетчиството. Незадоволува и искористувањето на европските фондови за претприемништво и иновации како ЦИП. Но министерот задолжен за оваа област со оптимистички став и со ветување дека наредниот извештај ќе биде многу подобар од овој и нема да има никакви забелешки и изнаоѓање на било какви слабости.

КОЧАНИ ДОБИВА МУЗЕЈ

„Македонските музеи се наоѓаат во неповолна положба во однос на сродните институции во соседните држави. И покрај заложбите состојбите да се подобрат, тие се соочуваат со нови предизвици што стојат пред нив за да се променат и да бидат по атрактивни за посетителите“ - Тоа се само дел од искажаните ставови на советувањето што во Кочани го организираше Македонскиот национален комитет на Меѓународниот совет на музеите - ИКОМ. Претставници од сите музеи во државата во библиотеката „Искра“, се запознаа со научни трудови на свои колеги што се однесуваат на унапредувањето на работењето и искористувањето на современите искуства. Нивниот заклучок е дека и Кочани треба да се добие музеј затоа што располага со богат етнолошки, археолошки и друг материјал што треба да го види јавноста. Но, нивен заклучок е дека без финансии малку можат да сторат.

- Секако дека парите се најголема причина. Ако претседателката Захаринка Алексоска Бачева од Црна Гора кажува дека нивниот музеј минатата година добил 270 илјади евра за откуп на артефакти, тогаш прашајте ги директорите на музеите во Македонија колку тие заедно добиле за да направат откуп, рече таа.

Недоволното внимание и немањето пари се прашањата кои музејските работници постојано ги враќаат на почеток.

- Се уште многу нешта не се решени, имаме проблеми во сегментот со заштита на движното културно наследство, проблеми во сегментот на колекционирањето, а тоа треба да покаже дека музеите се тие кои треба да влијаат на промените во државата на пошироко ниво. Значи, значењето на музеите е многу поголемо, изјави претседателката на Здружението ИКОМ на Македонија.

Според неа, Кочани заслужува да добие музеј, што и покрај досегашните напори не успеало да даде резултат. Сепак тоа е еден од помалите градови кој заслужува да се здобие со културни обележја

- Се уште многу нешта не се решени, имаме проблеми во сегментот со заштита на движното културно наследство, проблеми во сегментот на колекционирањето, а тоа треба да покаже дека музеите се тие кои треба да влијаат на промените во државата на пошироко ниво. Значи, значењето на музеите е многу поголемо, изјави претседателката на Здружението ИКОМ на Македонија.

Во рамките на работната средба во Кочани, музејските работници од државата имаа кратко претставување за заложбите за развој на дејноста во градот, а го посетија и Споменикот на слободата како обележје што располага со најголем мозаик на Балканот.

Сепак Кочани е еден од помалите и поубавите градови кој заслужува да се здобие со многу културни обележја, каде што ќе се зголеми и бројот на посетители.

КАКО ДА УСПЕЕТЕ?

Постојано планираме и си поставуваме цели, тежнеме да создадеме нешто, да направиме нешто поинакво, нешто големо и различно. Во ред е да сонуваме и да се надеваме на успех, но не е во ред тоа да остане само сон.

Совршениот момент за остварување на нашите планови и цели е овде и сега. Која е вашата цел? Што треба да направите? Како до успех? Одговорот на овие прашања ќе го добиеме доколку сфатиме две работи во животот:

- Доколку вистински сакаш нешто, истото ќе го добиеш.
  - Тоа што бараш, тоа и ќе најдеш.
- Затоа, ќе се обидеме да ви понудиме неколку совети како да постигнете подобри резултати.
- За да успеете имајте ја целта на ум од самиот почеток. Разликата помеѓу успехот и неуспехот е амбицијата и јасно дефинираните цели.
  - Живејте балансирано. Не заборавјате ги пријателите, физичката кондиција и внатрешниот мир. Клучот на успехот е во урамнотежување на сите аспекти.
  - Организирајте се. За да да постигнете сè што сакате, поставете приоритети и направете добар распоред, според кои ќе раководите.

Како студенти, наша најголема обврска се студиите и учењето. Додека студираме постојано ќе се бориме со овие предизвици, па потребно е да си го олесниме процесот на стекнување на знаење.

- Совладајте го најважниот дел од материјалот. Обидете се да ги издвоите клучните моменти, присуствувајте на предавањата, слушајте активно и поставувајте прашања.
- Искористете го рационално времето за учење. Учете колку што можете, бидејќи после 6-8 часа продуктивноста опаѓа. Направете пауза кога ќе почувствувате замор и искористете ја за опуштање и релаксација.
- Бидете сконцентрирани. Отстранете сè што ви го одзема вниманието, како на пример звонењето на мобилниот телефон
- Последно, но и најважно - повторувањето навистина е мајка на знаењето.

РИТУАЛОТ: ПИЕЊЕ КАФЕ

Ронета Пеева

РИТУАЛОТ НА ПИЕЊЕ КАФЕ ВО СВЕТОТ

Иако понекогаш се чини дека жителите на Балканот добар дел од животот го поминуваат во пиење кафе проследено со разговор, последните истражувања покажуваат дека никој на овој свет не е имун и рамнодушен кон оваа напивка. На пример префинетите Французи според истражувањата (францускиот весник Фигаро), ги користат утринските паузи за земање на квалитетна голтка кафе кое истовремено го користат како еден вид посакување на добредојде на работа, како и за разговор со колегите.

Кафето претставува секојдневен ритуал за повеќе од 100 милиони луѓе ширум светот, тоа е втор најкористен производ на светот, веднаш после нафтата и втор најпопуларен пијалок во светот, после водата. Дневно во светот се пијат околу 1.4 милијарди шољи кафе. На земјите кои го произведуваат им носи заработка од околу 30 милијарди евра годишно.

Друго истражување спроведено во Велика Британија вели дека Британците 24 минути во текот на еден работен ден трошат на пиење кафе, овие 24 минути на работодавачите им носат загуба од 490 евра годишно по вработен. Најчестите изговори се: продуктивноста, поспаноста, поголема активност, дружење со колегите и што уште не. Во резултатите од истражувањата се наведува дека вработените во правосудството, како и во хотелиерството најчесто пијат црно кафе, додека пак новинарите се посклони кон ароматизираните кафиња. На истокот и на југот кафето се пие седејќи, полека, додека пак на западот и северот се пие „од нога“, од шанк, секогаш на брзина.

Посебно интересно е истражувањето на американскиот ланец за брза храна „Dunkin Donuts“ на основа на кое е објавена листа на професии чишто припадници пијат најмногу кафе за време на работното време:

- научници и лабораториски техничари
- вработени во маркетингот
- административни работници во образовните институции
- уредници и писатели
- вработени во администрацијата и во здравството
- физичари
- вработени во рестораните за брза храна

ТЕХНОЛОШКИТЕ НОВИТЕТИ КОИ ЈА ОДБЕЛЕЖАА 2012 ГОДИНА

POWERTREKK полначот кој работи на вода

На шведаните им текнало дека постои и некој друг начин за добивање на електрична енергија, па така го создале полначот за електронски уреди кој работи на водород. Келиите што се вградени внатре во самиот уред се напојуваат со вода и така создаваат електрична енергија, која можеме да ја искористиме за полнење не само на нашите телефони, туку и се што користи USB приклучок, како лаптоп, таблет, камера и слично. Добра работа кај овој уред е што не зависи од временските услови, како што е тоа случај кај соларните уреди, кај кои доколку немаме сончеви денови можеме да забравиме на нив.

Паметен кревет

Умните луѓе од „Ohea“ измислиле кревет кој сам си ја мести својата постелнина. Имено, овој кревет содржи систем кој со притискање на копче ги подига перниците, шините од страните ја мести прекривката под нив и на крај ги спушта перниците, па така овој „убав“ кревет е спремен за следни искушенија. Производителот на креветот тврди дека е невозможно системот да работи додека некој се наоѓа на креветот и дека тој е доста економичен.

Хуманата правосмукалка за инсекти

На некој му здосадило да гледа инсекти низ својот дом, па така ја измислил оваа правосмукалка со мотор со неверојатни 22.400 вртежи во минута, која ги складира инсектите на посебно место, од каде што потоа може да се ослободат надвор од домот. Овој безжичен уред кој работи на батерии има интересен дизајн со широк отвор и флексибилен врв, кој овозможува лесно ловене на бубачките и во аглите.

Досадниот будилник

Пол Самут од Њу Џерси е човекот кој го создал овој будилник кој е наменет за оние кои секогаш сакаат да поспуваат „малку“ повеќе, па со самото тоа и да закаснат некаде. Овој будилник нема опција да се исклучи, иако стои веднаш над вашата глава, се додека не станете и не отидете во другата соба и да ја внесете шифрата за алармот да престане со звонење. „Рамос“ не може да се исклучи од струја, а исто така ја нема и опцијата „снуз“, омиленото копче на спанковците. Тој може да се набави по цена од 350 долари.

Со „Flyboard“ пливајте како делфин

Ако сакавте, но мислевте дека никогаш нема да пливате како делфин, Френки Запата е човекот кој со својот изум ќе ви ја исполни вашата желба. Овој цетски натпреварувач и дизајнер на водни возила ја измислил оваа направа, која се врзува на грбот и на рацете и ги има истите карактеристики кои ги има убавото водно животно додека плива. „Flyboard“ ве нурнува во водата, може да ве исфрли дури девет метри над водената површина, а може и да ве врти во воздухот. За оној кој ќе сака да го користи овој интересен новитет, ќе мора да го олесни својот џеб за 6.400 долари.

Американската војска со куче-робот во своите редови

Војската на САД може да се пофали дека конструирала куче-робот со име „ЛСЗ“, кој може да ги следи војниците и до далечина од 32 километри без пауза, а притоа може да носи товар од 180 килограми. На испитувањата се покажало како доста стабилно а во случај да се преврти, машината може автоматски да се исправи. Користењето на најнова технологија при создавањето на „ЛСЗ“, придонесе за тоа машината да биде релативно тивка.

Гуми кои се дуваат сами

Добро познатите производители „Goodyear“ измислиле гуми кои сами се дуваат во текот на возењето. Внатре во гумата има вградено регулатор кој се отвора доколку има издишан дел од гумата и кога притисокот внатре ќе дојде до посакуваното и потребното ниво за гумата, вентилот сам се затвора. Интересно е што возачот воопшто и не дознава дека имало проблем со некоја од своите гуми.

Гугл-очила

Супер тенкиот телевизор од LG

Иако веќе со години LG создаваа помали екрани, годинава решија да постават еден нов стандард, кој ќе мора да го следат и другите компании. Телевизорот има екран со големина од дури 55 инчи (139.7 цм), а екранот е базиран на нов принцип кој што е наречен OLED, кој има толку квалитетна слика што ќе биде релативно тешко за веќе постоечките LED и LCD екрани да го достигнат ова ниво. Најбитен детал е тоа што овој екран е неверојатно тенок и изнесува минимални 4 милиметри.

Гигантот Гугл годинава ги создаде, две години најавуваните, дигитални очила кои всушност служат како екран, а преку гласовни команди со нив може да фотографирате, да водите видео-разговор, да следите упатства, да проверувате колку е часот, какво е времето и слично. Значи, едноставно кажано, тие претставуваат компјутер вграден во рамка од пар очила. Гугл-очилата имаат ЛЕД екран и работат на Андроид. Нивно пуштање во продажба се очекува некаде околу 2014 година, бидејќи сега се во процес на усовршување.

„Lifestraw“ – прочистувач на вода

Овој изум е совршен за камперите, планинарите а може да се користи и во итни случаи. Неговата големина е некаде околу петнаесет сантиметри, но иако е толку мал, всушност е доста моќен. Тој може да исфилтрира, односно да прочисти и до 263 литри вода и да отстрани 99.99 проценти од бактериите кои се содржат во водата. Исто така тој може да се користи во деловите од земјата каде водата е доста загадена. Значи, доколку го поседувате лесно преносливиот „Lifestraw“, каде и да се наоѓате, може да се напиете чиста вода, независно дали е од река, езеро или бара. Апаратот не се состои од никакви кршливи или пак потрошни делови.

ЕВРОПСКИ ДЕСТИНАЦИИ ЗА ПРЕЧЕК НА НОВАТА ГОДИНА

Новогодишните и божиќните празници се на самиот праг. Веќе почнува да нè обзема таа Новогодишна еуфорија, којашто ја има насекаде околу нас. Луѓето полека се подготвуваат за дочек, на најубавиот, последен ден од годината. Децата ја бараат најголемата елка, со најубавите украси и лампиони.

Оваа година доколку сте во можност дозволете си нешто поразлично, подобро и нешто ново. Излезете надвор од границите на нашата држава. Посетете некоја европска дестинација. Верувајте, понудите кои ги нудат туристичките агенции, секоја година ги намалуваат цените се повеќе и повеќе. Тоа е поради големиот број на луѓе кои се заинтересирани за посетување на овие градови.

Европските дестинации важат за најпосетувани, кога е во прашање новата година. Европските метрополи ви нудат, да ја почувствувате магијата на празничните денови. Со огромни огномети, светилки, големи елки на плоштадите, нови луѓе, вие ќе си го поминете дефинитивно најубавиот дочек на новата година.

Ние сме тука да ви помогнеме, за тоа да си одберете една европска дестинација за нова година. Еве кои европски метрополи, можете да ги посетите, доколку сакате незаборавен дочек:

Монако, Монте Карло

Доколку за миг помисливте дека во нашата топ пет листа европски метрополи кои треба да ги посетите за Нова година, нема да ставиме и една луксузна, ви ја оставивме јаготката за крај. Монако. Самото име го гарантира одличниот помин за Новата година. На името додадете ги и прошетката низ палатата на принцот Рение, Океонографскиот музеј, прекрасните километарски плажи и имате дефиниција за квалитетно потрошено време на патување. Покрај оние за аранжманот, да не заборавите да земете со себе и некое евро повеќе, затоа што сигурно ќе посетите некое од многуте казина. Додека сте во Монако посетете ја и најубавата фабрика за парфери „Фрагонард во Ез“, Катедралата „Св. Николас“ каде се гробовите на Грејс Кели и Принцот Рение. Преку Ф1 пистата, префрлете се на монденскиот дел во Монте Карло, и за миг почувствувајте се како кнез. И доколку мислевте дека за ова искуство ви се потребни многу пари, новата година во Монако можете да ја поминете за 240 до 300 евра на база три ноќевања со појадок, и да уживате во најубавиот Новогодишен огномет во Европа. Што повеќе можете да посакате од ова?

Истанбул, Турција

Откако туристичките агенции во своите понуди за Истанбул ја ставија посетата на куќата на Али Риза и Гумуш, интересот на луѓето е за неколку пати зголемен. Оваа година сите агенции го нудат Истанбул како една од најатрактивните и најевтините дестинации. Цените се движат од 149 евра за три ноќевања со чартер лет или 137 евра со автобус на база на три ноќевања со појадок. Во градот на Босфорот, можете да прошетате по плоштадот Таксин, да ја посетите единствената Аја Софија, да пробате стотици вкусови на локум на Египетскиот базар, да влезете во Сината џамија, да прошетате низ Капали Чаршија и да пиете турски чај пловејќи по Босфорот. Колку за потсетување, Истанбул е единствениот град на светот што се наоѓа на два континента.

Будимпешта, Унгарија

Плоштадот на хероите, Парламентот, Кралската палата, Рибарската тврдина, Цитаделата, црквите Св. Стефан и Св. Матеј, мостовите на Дунав... Ова се главните обележја на престолнината на Унгарија и град со два милиони жители. Будимпешта е град на културата кој ќе ве остави без здив. Мостовите, катедралите, зградите се само дел од објектите кои ја пишуват историјата на Будимпешта. Светското наследство на Будимпешта ги вклучува двата брега на Дунав, Замокот Буда, Авенијата Андеси и Милениум метрото кое е второто најстаро метро во светот.

Во градот се наоѓа и најголемата синагога во светот како и третиот светски најголем парламент. Будимпешта нуди незаборавно искуство за Новогодишните празници како на плоштадот, така и во сите кафеулиња или ресторани. Цените се движат од 119 евра за две ноќевања со појадок и патување со автобус, па се до 140 евра. Не пропуштајте да ја посетите, бидејќи поради Новогодишните попусти, вие можете ја купите најубавата облека.

Прага, Чешка

Како дестинација која треба да ја посетите за Нова година е дефинитивно и златниот град Прага. А кога на тоа ќе му се додаде и Нова година, мора да знаете дека станува збор за незаборавно искуство. Стариот плоштад што се наоѓа во срцето на Прага е место кое не смеете да го заборавите и на кое треба да направите најмногу фотографии. Тука не го заборавајте и Музејот на чешкиот кубизам и Музејот на декоративната уметност. Еврејското маало се наоѓа помеѓу Стариот плоштад и реката Влтава, а тука секако ќе го споменеме и Еврејскиот музеј.

Астрономскиот часовник е една од најпознатите туристички атракции во Прага. Тој ги покажува деталите од астрономијата, како и позицијата на сонцето и месечината. Во Прага можете да го видите и најголемиот антички замок во светот Замокот Прага кој денеска е резиденција на претседателот на република Чешка. Нешто што не е за потценување е и лудиот ноќен живот во Прага. Иако кафеулињата работат до полноќ, баровите и дискотеките се отворени до раните утрински часови, а имаат и одлични Новогодишни понуди. Во Прага оттука можете да заминете со автобус за 199 евра и да поминете три ноќевања со појадок во еден од најубавите градови во Европа.

Рим, Италија

Доколку сакате да го посетите Колосеумот и Фонтана ди Треви, агенциите нудат одлични можности да ги минете празниците во, според многумина, најубавиот европски град Рим. За околу 260 евра за три ноќевања, можете да уживате во престолнината на Ренесансата. Тука можете да ги посетите Виа Венето, Шпанските скали, Олтарот на мирот, плоштадот Венеција, Римскиот форум, Виа дел Корсо, мостовите на Тибар кои го одземаат здивот, црквата Св. Петар како и многу други знаменитости на градот. Никако не смеете да ја изоставите ниту прошетката низ Ватикан, неговите музеи, Мостот на ангелите па сè до плоштадот Навона, познат како уметнички квартал на Рим. Тука можете да се одморите и да го испиете единственото италијанско кафе или да уживате во највкусните паста и пици на светот. Секоја година илјадници туристи ја поминуваат најлудата ноќ токму во градот на Ромул и Рем. Вечниот град оваа година е поподготвен за вас од било кога.

Париз, Франција

Од туристичките агенции не го изоставуваат ниту градот на романтиката како една од бараните дестинации за Новата година. Во просек, за околу 300 евра можете да поминете четири вечери во Париз уживајќи во привилегиите кои Градот на светлината ги нуди. Со годишна бројка од над 45 милиони туристи, Париз е најпосетуваниот град во светот, како резултат на многубројните културни, историски и уметнички знаменитости, како и поради неверојатните паркови и атракции. Секако, и без конкуренција, најпозната знаменитост на Париз е Ајфеловата кула, која важи за една од најубавите градби во светот. Во времето кога завршила нејзината градба во 1889 година, кулата била највисоката градба на светот, а таква останала сè до 1930 година. Тука секако треба да ви го посочиме и најголемиот музеј во светот Лувр каде се изложени едни од најпознатите дела во светот. Улицата „Есејските полиња“ или нам позната како Шанзелизе е авенијата каде треба да бидете внимателни при трошењето на пари. Тримфалната порта, Монмартр, Луксембуршката градина сè само мал број на знаменитостите за кои вреди да го посетите овој Град на светлината.

НАЈДОБАР ИЗГЛЕД ЗА НАЈДОБРАТА СЕЗОНА

Се наоѓаме на прагот на прекрасната сезона – есен/зима, меѓутоа многумина не ја сакаат оваа доба од годината бидејќи таа го навестува снегот, ладното и лошо време. Верувале или не, модата за оваа сезона се заканува дека никој не ќе може да и одолее.

Во тек е креирањето на најновата „ретро“ колекција која најскоро треба да се појави. Инспирирани од гламурот на деведесетите години, креаторите создаваат креации кои ќе одговараат на секое женско тело. „Ретро“ колекцијата ќе биде претставена со мини кожени здолништа, корсети, долги фустани во комбинација со разбушавени фризури, масивен накит и уникатна шминка. Оваа колекција иако ќе се претстави и ќе се задржи додека да дојде зимата, се очекува да биде „ИН“ и во пролетта 2013. Беспрекорните, елегантни, модерни парчиња претежно во црвена боја и цветни дезени ќе бидат неопходни во гардероберот на секоја жена.

Сезонава нема да помине без Рок стилот кој никогаш не излегува од мода. Во овој стил најмногу преовладува црната боја. Сезонава можеби ќе биде ладна, па претставниците на рок стилот како што се: кожените панталони, кожените палта, хеланките, широките развлечени маици со необични и недоволно јасни фигури, ќе ни излезат во пресрет и ќе не заштитат од ладно. Секако овие парчиња облека никаде не одат без додаточите од кои најпознати се: нитни, монисти и циркони. Рок стилот е интересен и убав, но ретко кој може да се одлучи за него. Па, доколку сакаме да не опишуваат како храбри и смели понекогаш треба да се појавиме во Рок стилот кој навистина изгледа совршено и неодоливо.

Да не забравиме дека сезонава во тренд ќе бидат и панталони со шарен цветен дезен кои најдобро ќе изгледаат во комбинација со еднобојни кошули или памучни блузи и високи потпетици. Тантелата – елегантна и мистериозна навечер, кул и совршена преку ден во комбинација со фармерки или здолниште – ќе доживее да биде круна на оваа сезона.

Огромна застапеност ќе имаат и чизмичките до глуждот со високи или пониски потпетици, во црна или впечатлива боја, изборот останува на Вас. Погодни се за комбинирање со било кое парче облека и било да е за вечерно или дневно излегување.

Кога станува збор за шминката темно црвените кармини, кафените зачадени очи, маслинесто зелените сенки, златниот ефект и румените образи ќе бидат најмногу застапени, само треба да изберете како да ги комбинирате и за која пригода да ги ставите на вашето лице.

Извадете го вашиот авантуристички дух и ноктите обојте ги со весели, јаки и светли бои. Без разлика дали се долги, кратки, шарени или еднобојни, ноктите мора да Ви бидат средени и доволно впечатливи за секој да ги забележи.

ИНТЕРВЈУ СО ТРЕНЕРОТ НА ЖЕНСКИОТ ОДБОЈКАРСКИ КЛУБ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“

Од кога датира одбојкарскиот женски клуб?

Тренер: - Одбојкарскиот клуб датира од 1999-та година. Тоа се и првите корени на одбојкарскиот женски спорт. Екипата е формирана и за првпат се натпреварува во лига систем 1999-та се до 2006-та кога се распаднавме поради финансиски причини. За овој период имавме плејада на добри играчи и по три години од формирањето на клубот, пионерската екипа на тогаш одбојкарскиот клуб „Штип“ го освои 2то место на Државното првенство, со што се даде и поголем поттик и популаризација на одбојката за во следните години да се формираат повеќе пионерски, кадетски и младински екипи и бројката во овој период достигнуваше некаде околу 50 членови. За жал, екипата се распадна во 2006-та за повторно да се активита во 2009-та, под името одбојкарски женски клуб „Младост“, кој егзистираше само една година под ова име, а од 2010-та егзистира под патрон на Универзитетот „Гоце Делчев“ и до ден денес се натпреварува во Првата државна лига на Македонија.

Дали можете да ни споменете дел од одбојкарките кои беа клучни ностилети на играта од тој период?

Тренер: - Кога за првпат почнавме да играме во 1999-та година, девојчињата беа на возраст помеѓу 17 и 18 години, а прв капитен на екипата во тој период беше Манева Ирена, како и нејзината сестра, Манева Наташа, која е сè уште членка на првата постава на екипата, потоа Чакарова Наташа, Сандра Ѓошева, која подолга ја продолжи кариерата во Скопје и беше член на државната женска репрезентација, па Даниела Донеvsка... Уште едно име кое морам да го споменам е Марија Панова, која беше член на првата генерација и до ден денес настапува за клубот, и во моментот ја врши функцијата помошник-тренер.

Моменталниот состав на клубот е предводен од голем број на студентски. Дали можете да ни наброите дел од нив?

Тренер: - Кога го презедов клубот во 2010-та година, поголем број од одбојкарките беа студентки, но во меѓувреме една група дипломираше на Универзитетот „Гоце Делчев“. Меѓу нив имаме и магистри, а тоа е Наташа Манева, магистер по Економски науки, потоа Елена Ѓоргиева, која во меѓувреме заврши Економски факултет, како и Билјана Митрева и Марија Панова која заврши Педагошки факултет. Во моментот имаме одбојкарки со студии во тек, меѓу кои пред сè се издвојуваат Кристина Манева, Љупка Филипова и Ивана Ѓоргиева, која е при крај на своите студии. Третата група на одбојкарки е предводена од средношколки, членки на првата екипа.

Со колку селекции се натпреварува клубот?

Тренер: - Универзитетскиот женски одбојкарски клуб во моментот се натпреварува во Првата државна лига на Македонија-сениорки. Исто така се натпреваруваме и во кадетска и пионерска конкуренција. Овие лиги започнаа, додека сениорската лига е при крај. Следната недела го играме последното коло. Кадетската лига започна пред две седмици. Првиот турнир го одигравме во Струмица каде ги добивме и двата натпревари и во оваа конкуренција мислам дека ќе постигне доста голем резултат. Тоа се однесува и за пионерската екипа, која овој викенд одигра дерби натпревар во Скопје со екипата на Форца, која е и шампионска екипа. Едниот натпревар го добивме, едниот го изгубивме, но имаме реванш на овој натпревар и мислам дека и овде ќе постигне добри резултати до крајот на сезоната.

Минатата сезона го одигравте финалето од Купот на Македонија кое се одржа овде во Штип, што беше голем успех за вас, но оваа сезона резултатите не ви одат во полза, па што е причината за тоа?

Тренер: - Како што рековте, се играше финалниот турнир каде што се сретнавме со екипата на Форшпед од Велес, составена од интернационалки и го изгубивме натпреварот несреќно со 3:1. Имавме голема шанса да го добиеме тој натпревар но едноставно среќата ни го сврте грбот и на крајот го освоивме третото место, што беше голем успех за нас, успех за почит. Оваа сезона се случува некои работи кои не одава во

наша корист. Дел од одбојкарките се откажаа, веќе не се во состав, а тие беа носители на играта. Пред сè, морам да ја споменам Адријана Рунчева, која е еден од подобрите играчи, потоа Билјана Митрева, Снежана Николова, Ивана Ѓоргиева. Ни претстои уште едно коло, а потоа ќе седнеме и ќе ги расчистиме работите што понатаму. Пред сè, ние застапуваме една институција и мораме да покажеме резултати, она за што луѓето се залагаат и нѝ го пукаат. Мислам дека работите ќе тргнат на подобро и во натпреварувачката сезона пролет 2012/2013 пак ќе се вратиме на старите стази и со некои мали реконструкции во екипата мислам дека работите ќе си дојдат на свое место и пак ќе бидеме една од водечките екипи во државата.

И за крај, што мислите, каква перспектива има одбојката во градот Штип и што треба да се смени за работите да тргнат на подобро за клубот?

Тренер: Можам да кажам дека во моментот во Штип со одбојка се занимаваат околу 90 до 100 што деца, што кадетки, што младинки и сениорки, што претставува една бројка за почит. Во моментот, како екипа сме добро организирани бидејќи имаме повеќе селекции. Што е потребно за да се постигнат подобри резултати? Пред се, ние сме млада екипа, како што реков, се активиравме во 2009-та повторно и за овие три години не бевме во состојба да направиме кадар којшто може да биде водечки во државата и да се бори за шампионската титула. Тоа се објективните можности во моментот, но ако дојде до мали поместувања, би можеле да дојдеме и во ваква ситуација, но за да дојде до тоа би требало да се засили екипата со студенти кои студираат, а има такви на Универзитетот „Гоце Делчев“. На тој начин тие ќе дојдат во клубот како готови играчи, кои би биле и носители на играта. Доколку се случи ова, ние би биле во можност да размислуваме и за поголеми дотрели и би имале поголеми амбиции. Доколку не дојде до ова, тогаш ќе мораме да почекаме барем пет години за нашиот сегашен потенцијал да дојде доизраз. Како што рековте и на почетокот, ние имаме доста млади и перспективни одбојкарки кои се веќе членови во репрезентацијата во пионерска и кадетска конкуренција. Единствено треба да сочекаме овие играчи да созреат и понатаму со наши сили мислам дека ќе успееме да го реализираме сиот наш потенцијал и дури тогаш ќе можеме да бидеме компетентни и за шампионската титула, па дури и да излеземе како Универзитетски клуб надвор од рамките на Република Македонија, што значи да бидеме учесници на еден од Европските купови.

Ви благодараме и се надеваме дека во иднина ќе не радувате со нови успеси и нови титули.

Тренер: - И јас ви благодарам и се надевам дека ќе се гледаме почесто и ќе дискутираме секогаш за подобри резултати.

НАСТАНИ ШТО ЈА ОДБЕЛЕЖАА

Ураганот Сенди во Америка

Ураганот Сенди беше настан кој навистина ја одбележа Америка во 2012 и ќе биде добро запаметена годината што им нанесе огромни штети и трагедии, бидејќи се смета за еден од десетте најразорни урагани што некогаш ја погодиле територијата на САД. Америка според сите проценки кои се објавени од различни извори претрпела голема штета во економијата, но за жал голем е бројот и на жртвите кои го загубија својот живот. Според проценките штетите изнесувале над 30 милијарди долари, а бројот на жртвите изнесувал над 100 загубени животи. Исто така многу домови останаа без електрична енергија а некои луѓе и без своите домови. Голема и трагична е загубата за Америка. Оваа трагедија ја погоди многу Америка, како што изјавил преседателот Обама, Сенди го скршил срцето на земјата. Ураганот за жал трагично ја одбележа 2012 во Америка, но се преземаат превентивни мерки за избегнување на вакви штети во иднина.

Трето полувреме-филмот на Дарко Митревски ја одбележа Македонија во 2012

Филмот Трето полувреме на познатиот македонски режисер Дарко Митревски постигна голема гледаност за само два месеци. Во нашата земја за ова кратко време филмот бил виден од над 60 000 гледачи. Филмот постигна голем успех и влезе во трката за наградата за оскар на филм од неанглиско говорно подрачје - стана македонски кандидат за оскар. Филмот постигна голема гледаност и имаше повеќе промоции во Лос Анџелес, Њујорк, Чикаго и Хајленд каде што добил одлични оценки од гледачите кои биле фасцинирани, а некои пак изјавувале дека филмот ги поттикнал да читаат за македонската историја.

Земјотрес и цунами ја обележаа 2012 во Јапонија

Во последниот месец од оваа година се случи голема трагедија за Јапонија и овој настан ја обележа целата година, сите секавања од 2012 ќе се сведуваат на еден трагичен настан што им ја обележа годината. Како што велат крајот го краси делото, но овој настан иронично го искраси делото на крајот од 2012. На 7 декември земјотресот со јачина од 7,3 степени според Рихтеровата скала го погоди североисточниот дел на Јапонија и предизвика цунами. Високи бранови од еден метар го погодиле брегот на провинцијата Мијаги. По земјотресот, цунами со бранови од 40 сантиметри го погодија и брегот на Фукушима. Земјотресот траел околу 3 минути но доволно силен за да предизвика повреди и штети. За Јапонија 2012 на крајот навистина се покажа како баксузна година за која што повеќето веруваат дека станува збор за почетокот на крајот на светот.

Оливера Наковска Бикова-го освои златниот медал на Параолимпијадата

На параолимписките игри во Лондон 2012 македонската стрелачка Оливера Наковска Бикова го освои златниот медал во стрелање со воздушен пиштол на 10 метри и со овој настан гордо ја одбележа 2012 за Македонија. Со оваа уште еднаш се докажа дека и нашата држава има квалитетни спортисти, иако условите за вежбање и надградување се минимални, сепак Оливера успеа да го направи гордо името на нашата држава, а за тоа се очекува изградба на нови терени каде што ќе може да вежбаат нашите спортисти. Овој успех ќе остане запаметен во историјата на спортот на Македонија со што ќе ги бодри нашите спортисти за понатамошни успеси.

*Среќни
новогодишни празници*